

Grundlæggende forskelle mellem statsstøttereglerne og danske regler om støtte

At en støtte ikke er i strid med statsstøttereglerne, er ikke tilstrækkeligt til at kommuner lovligt kan give den. Det bliver derfor interessant at overveje, om der er forskelle i måden støtte reguleres på i statsstøttereglerne og de danske regler om støtte.

En støtte til et erhvervsfremmende formål, skal således både have hjemmel i erhvervsfremmeloven (eller kommunalfuldmagtsreglerne), og ikke være i strid med statsstøttereglerne, fx fordi der ikke er tale om statsstøtte. Generelt i forhold til spørgsmålet om hjemmel gælder det, at en støtte både kan have hjemmel i skreven ret og i kommunalfuldmagtsreglerne.

Det jeg ser på i kapitlet er statsstøttereglerne og de danske regler der kan udgøre hjemmel for en støtte, og dermed ikke konkurrencelovens § 11a.

De tre emner jeg har taget med i kapitlet er centrale for forståelsen af nogle meget basale antagelser, der i udgangspunktet er grundlæggende forskellige i de to regelsæt. Dét der kan kaldes forforståelser. Forhold der er så indgroede i den måde vi opfatter verden på, at vi slet ikke er klar over, at vi har dem. Når man skal se på og anvende statsstøttereglerne, er det vigtigt, at være bevidst om sine forforståelser. Ellers kan man risikere, at gribe problemstillingerne forkert an. De tre emner jeg har udvalgt, som efter min mening er de mest centrale, er:

- Hvornår er det støtte – hensigt eller virkning?
- Hvad er en virksomhed?
- Tilgivelse eller tilladelse?

Det er vigtigt at være opmærksom på, når man læser kapitlet, at jeg bevidst trækker forskellene skarpt op. Som det vil fremgå, når man læser afsnittene, er der, når man kigger neden under den skarpt optegnede forskel, modifikationer til udgangspunktet. I begge regelsæt. Forskellene vil derfor i realiteten ofte blive mindre. Det er også vigtigt at være opmærksom på,

at det er en tilsnigelse at tale om en fælles tilgang i dansk ret. Dansk ret, der giver hjemmel til støtte, består således af mange individuelle love og af kommunalfuldmagtsreglerne, og at tale om en fælles tilgang, er derfor en simplifikation.

Når jeg alligevel har valgt at gøre det, skyldes det, at de tre emner jeg har valgt at fokusere på, indeholder spørgsmål, hvor det er vigtigt at være meget bevidst om et grundlæggende forskelligt udgangspunkt i de to regelsæt, hvis man skal undgå at begå fejl.

2.1. Hvornår er det støtte – hensigt eller virkning?

»Økonomi- og Indenrigsministeriets kan imidlertid ikke lægge til grund, at sigtet med kommunens opsætning og finansiering af det omhandlede sikkerhedshegn var at yde støtte til SIF [Silkeborg IF Invest A/S]. Økonomi- og Indenrigsministeriet lægger til grund, at kommunens sigte med opsætningen og finansiering af det omhandlede sikkerhedshegn var at varetage hensynet dels til at håndtere de ulemper, der kan opstå, efter at publikum har forladt stadion, dels til, at de omkringboende naboer i mindre grad oplever gener i forbindelse med afviklingen af fodboldkampe«. [min tilføjelse]¹

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i flere konkrete sager lagt vægt på kommunens intention med et konkret initiativ. Var det kommunens hensigt at støtte eller ej. En af sagerne er citeret ovenfor, og var en sag fra 2014 vedrørende Silkeborg Kommunes opsætning og finansiering af et sikkerhedshegn ved Silkeborg Stadion. Ministeriet lagde i sagen vægt på, at det ikke var kommunens hensigt at støtte Silkeborg IF Invest A/S (SIF).

I en anden sag fra 2013 vedrørende Brøndby Kommunes køb af en del af Brøndby Stadion, lagde ministeriet blandt andet vægt på kommunens motivation for at købe en del af stadion, som fremgik af presseomtalen af sagen, herunder en udtalelse til pressen fra borgmesteren.² Det fremgik af presseomtalen, at Brøndby IF A/S på tidspunktet for købet var i store økonomiske vanskeligheder, og at kommunens motivation var at give klubben

1 Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 8. oktober 2014 vedrørende Silkeborg Kommunes opsætning og finansiering af sikkerhedshegn ved Silkeborg Stadion.

2 Økonomi- og Indenrigsministeriets udtalelse af 24. juni 2013 vedrørende Brøndby Kommunes køb af en del af Brøndby Stadion.

en økonomisk håndsrækning. Kommunen fremsendte en række nye oplysninger til ministeriet om sine bevæggrunde. Disse sendte ministeriet til Statsforvaltningen, med henblik på, at Statsforvaltningen kunne vurdere, om begrundelsen for købet »nu er konkretiseret på en sådan måde, at købet må anses for at være lovligt«.

Det interessante i de to sager var ikke at de faldt forskelligt ud, men at afdekningen af motivationen – om hensigten var at støtte eller ikke at støtte – overhovedet kom til at fylde så meget.³ I forhold til statsstøttereglerne ser man således alene på virkningen (eller risikoen for en virkning) af et initiativ og ikke på hensigten, når det skal vurderes, om der er tale om støtte.⁴ Hvis en konkret foranstaltning virker som støtte, så er det støtte. Hensigten med at yde en støtte har kun betydning i forhold til statsstøttereglerne, når det skal vurderes, om støtten er forenelig med det indre marked.

Tilgangen i statsstøttereglerne, hvor man ser på virkningen frem for motiverne, når det skal vurderes, om der er tale om statsstøtte, er også årsagen til, at der ikke sondres mellem fx et køb i henhold til en kontrakt og støtte. Hvis man forestillede sig, at en kommune betalte en overpris til en kontraktspart, så ville det jo svare til, at man støttede den pågældende virksomhed. Når vi normalt i dansk ret har antaget, at kontrakter om køb eller salg på den ene side, og støtte på den anden side, er to helt adskilte størrelser, bygger det således på en forudsætning om, at der betales den rigtige pris for den vare, tjenesteydelse eller ejendom, kommunen køber (eller sælger).⁵

I nogle typer af sager vil tilsynsmyndighederne i Danmark imidlertid også gå ind i en prøvelse af, om der er blevet betalt en overpris/har fået en for lav betaling eller om kontrakten er indgået på markedsvilkår. I en sag om Viborg Kommunes køb af reklamer på Viborg Stadion af Viborg FF A/S, havde kommunen indgået en aftale om at købe reklamer til en værdi af 500.000 kr. for fodboldsæsonen 2010/2011 oven i de 250.000 kr., kommunen allerede

3 I en konkret sag fra 2013 vedrørende Gladsaxe Kommunes nedsættelse af lejen for Akademisk Boldklub A/S' leje af Gladsaxe Stadion og køb af inventar, kom Statsforvaltningen frem til, at der ikke var et grundlag for at tilsidesætte kommunens skøn i forhold til nedsættelsen af huslejen, men at købet af løvsøre og inventar for 2 mio. kr. udgjorde ulovlig støtte til selskabet, da kommunen ikke havde en lovlig interesse i købet. I denne sag lagde Statsforvaltningen også vægt på kommunens formål med købet, se Statsforvaltningens udtalelse i sagen af 17. december 2013.

4 Kommissionens meddelelse om begrebet statsstøtte (2016), punkt 67.

5 Se fx Karsten Revsbech »Kommunernes opgaver. Kommunalfuldmagten mv.« (2015), herfter Karsten Revsbech (2015), kapitel 12.2.6 »Støtte kontra køb af ydelser«, s. 248f., kapitel 17 »Reklamer« og kapitel 18 »Overladelser af opgaver til private virksomheder«.

betalte for reklamer m.v. årligt.⁶ Det indgik i lejeaftalen vedrørende Viborg Stadion, at fodboldklubben kun betalte kommunen 80.000 kr. årligt for retten til at sælge reklamer på stadion.

Statsforvaltningen udtalte, at:

»Da kommunen som nævnt ikke må yde økonomisk tilskud til en professionel fodboldklub, er det afgørende, at kommunen i forbindelse med indgåelse af aftaler med en professionel klub sikrer sig, at aftalen indgås på markedsmæssige vilkår, således at kommunen højst betaler markedsprisen for de modydelse, som kommunen ifølge aftalen har ret til fra klubben. En sådan forudgående undersøgelse kan for eksempel indebære sammenligning med andre lignende lovlige kontrakter eller indhentelse af vurderinger fra reklamebureauer eller andre sagkyndige.«

Konkret kunne Statsforvaltningen ikke på det foreliggende grundlag med sikkerhed konkludere, om aftalerne mellem kommunen og boldklubben var ulovlige, men konkluderede, at kommunen *ikke* havde foretaget tilstrækkelige markedsundersøgelser inden den indgik de to reklameaftaler – både den til 250.000 kr. og den til 500.000 kr. Kommunen kunne således ikke lægge til grund, at de priser som fodboldklubben havde oplyst, var markedsprisen, men var forpligtet til at foretage »sammenligninger med andre lignende kontrakter eller indhente vurderinger fra reklamebureauer eller andre sagkyndige.«

I en sag fra 2016 vedrørende Odense Kommunes engagement i musikfestivalen Tinderbox, gik Statsforvaltningen også ind i spørgsmålet om, hvorvidt en sponsoraftale, var indgået på markedsvilkår.⁷ Statsforvaltningen konkluderede på baggrund af en høring af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, at de to sagkyndige erklæringer, der var indhentet til en bedømmelse af spørgsmålet, var uegnede til at fastsætte markedsprisen for sponsoratet, og anmodede på den baggrund kommunen om supplerende oplysninger vedrørende spørgsmålet. Sagen er beskrevet i kapitel 1.1.

Der er således praksis fra de danske tilsynsmyndigheder, der understøt-

6 Statsforvaltningens udtalelse af 10. november 2014 om Viborg Kommunes køb af reklamer på Viborg Stadion af Viborg FF A/S. Se også sagen fra Statsforvaltningen om Salg af navneretten til Viborg Stadion i Viborg Kommune fra 28. marts 2014, beskrevet ovenfor i kapitel 1.1.

7 Statsforvaltningens udtalelse af 18. oktober 2016 vedrørende Odense Kommunes engagement i musikfestivalen Tinderbox.

ter, at det også i forhold til dansk ret, er en forudsætning for, at en kontrakt om køb eller salg af en vare eller ydelse ikke udgør støtte, at aftalen er indgået på markedsvilkår. Jeg vender i kapitel 3.2 tilbage til spørgsmålet om, hvad der skal til, for at kontrakter ikke indeholder et støtteelement.

2.2. Hvad er en virksomhed?

Den næste grundlæggende forskel mellem de to regelsæt omhandler virksomhedsbegrebet, og er et mere komplekst spørgsmål, end spørgsmålet om at vurdere støtte efter hensigt eller virkning. Det skyldes, at det dækker over en række forskellige spørgsmål, der alle knytter sig til forståelsen af, hvornår der er tale om, at en kommune støtter en virksomhed.

I forhold til kommunalfuldmagtsreglerne, sondres der grundlæggende imellem, om støttemodtager er en erhvervsvirksomhed eller en forening med et almennyttigt formål.⁸

»Kommunen kan endvidere yde støtte til private foreningers varetagelse af kulturelle opgaver. Det er en betingelse for en sådan kommunal støtte til foreninger, at samtlige de aktiviteter, som varetages af foreningen, lovligt ville kunne udføres af kommunen selv, eller at støtten alene ydes til aktiviteter, som kommunen lovligt selv ville kunne varetage.« – Kommunalfuldmagtsreglerne i praksis, af Inger Mogensen og Dario Silic, 2004, s. 53.

Sondringen gengivet i citatet ovenfor giver ikke mening i forhold til statsstøttereglerne, fordi virksomhedsbegrebet omfatter alle »enheder der udøver økonomisk aktivitet uanset retlig form«. Fordi man ser på aktiviteten og ikke på formen, betyder det, at selv kommunens egne aktiviteter kan være »virksomhed« i statsstøttereglernes forstand.

Hvis fx en folkeskole begyndte at drive en restaurant, ville der således være tale om en erhvervsaktivitet, og det ville være nødvendigt i forhold til statsstøttereglerne at tage stilling til, om hele aktiviteten blev omfattet. Omvendt betyder princippet også, at private virksomheder, der udfører aktiviteter, der ikke har karakter af en økonomisk aktivitet, fx fordi der er tale om offentlig myndighed, ikke er omfattet af statsstøttereglerne.

8 Se fx Karsten Revsbech (2015), kapitel 12 »Kommunal støtte til privat erhvervsvirksomhed« og kapitel 20 »Støtte til foreninger«.

I forhold til kommunalfuldmagtsreglerne er sondringen dog heller ikke afgørende for, om støtten kan gives, da den primære betydning alene er om støtten skal øremærkes eller ej. Støtten skal således under alle omstændigheder forfølge et lovligt kommunalt formål.

Både i statsstøttereglerne og i kommunalfuldmagtsreglerne, skelnes der mellem individuel støtte til enkelte virksomheder og generel støtte til flere/mange virksomheder. Efter kommunalfuldmagtsreglerne er der således traditionelt meget restriktive muligheder for støtte til enkeltvirksomheder, mens generelt virkende støtte i højere grad accepteres.

»Det indebærer, at kommuner med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne har adgang til at iværksætte generelt erhvervsfremmende aktiviteter, i det omfang de ikke er berørt af reguleringen i lov om kommuners og amtskommuners deltagelse i erhvervsudviklingsaktiviteter [nu erhvervsfremmeloven]. Det er dog en forudsætning herfor, at der ikke ydes støtte til enkeltvirksomheder, og at alle virksomheder i kommunen eller en sagligt afgrænset kreds af virksomheder i kommunen har adgang til aktiviteterne« – Kommunalfuldmagtsreglerne i praksis, af Inger Mogensen og Dario Silic, 2004, s. 141.[min tilføjelse]

Erhvervsfremmeloven giver på samme måde adgang til at kommunerne kan støtte erhvervsserviceaktiviteter for »en åben kreds af iværksættere og virksomheder« og erhvervsudviklingsaktiviteter.

I forhold til statsstøttereglerne vil der imidlertid skulle rigtig meget til, for at en ordning betragtes som generel og ikke selektiv i statsstøttereglernes forstand. Det forhold, at en ordning fx omfatter et stort antal virksomheder, er således ikke i sig selv nok.

Den næste problemstilling er, at individuel støtte til enkelte virksomheder *kan* være lovlig i henhold til kommunalfuldmagtsreglerne, hvis den forfølger en lovlig kommunal interesse. At der foreligger en »lovlig kommunal interesse« er ikke ensbetydende med, at støtten er forenelig med det indre marked. For den støtte, som ikke er statsstøtte, fordi betingelserne ikke er opfyldt – fx fordi støtten ikke påvirker samhandelen – er denne forskel i praksis uinteressant, men er der tale om statsstøtte, er den central.

Endelig er det vigtigt at være opmærksom på, at begrebet indirekte støtte i statsstøttereglerne har et meget vidtgående anvendelsesområde. Støtte til borgere kan fx udgøre indirekte støtte til virksomheder, hvis der er bestemte virksomheder, som får en fordel af støtten til borgerne. Det vil kunne være tilfældet, hvis kommunen køber ydelser fra bestemte virksomheder, for at stille dem gratis til rådighed for borgerne, og borgerne ikke

selv kunne forventes at købe ydelserne, eller at købe dem fra lige præcis dén virksomhed.⁹

Da der som udgangspunkt gælder et forbud mod støtte til enkeltpersoner efter kommunalfuldmagtsreglerne medmindre der er lovhjemmel til den konkrete støtte, vil spørgsmålet kun kunne opstå, hvis en af de særlige undtagelser fra forbuddet finder anvendelse, eller hvis der er lovgivning, der hjemler støtten til de konkrete borgere.

Ligesom i det foregående afsnit, er der således i forhold til virksomhedsbegrebet tale om, at der vil være en række situationer, hvor vi efter dansk ret ikke umiddelbart vil tænke, at der er tale om støtte til en virksomhed, fordi vi enten ikke opfatter støttemodtager som en virksomhed, eller at virksomhedens formål, har en karakter, der gør støtten legitim, eller at støtten har et legitimt kommunalt formål. Der er derfor også i forhold til dette emne en risiko for, at vi kan komme til at overse statsstøttespørgsmål. Virksomhedsbegrebet i statsstøttereglerne og spørgsmålet om indirekte støtte, er nærmere beskrevet i henholdsvis kapitel 3.3 og 3.2.

2.3. Tilgivelse eller tilladelse?

Det tredje og sidste emne, som er en grundlæggende forskel mellem dansk ret og statsstøttereglerne, har jeg kaldt »tilgivelse eller tilladelse«, med afsæt i udtrykket, at man hellere skal bede om tilgivelse end om tilladelse.

Det skal selvfølgelig ikke forstås sådan, at man efter dansk ret i videre omfang end i statsstøttereglerne kan give ulovlig støtte og få tilgivelse for det. Men det klare udgangspunkt i dansk ret, herunder efter kommunalfuldmagtsreglerne, er, at myndighedernes stillingtagen til en kommunes handlinger eller undladelser ikke påvirkes af, om den konkrete handling eller undladelse allerede er sket, så længe lovens eller kommunalfuldmagtsreglernes krav er opfyldt. Det gælder selvfølgelig ikke, hvis der er tale om danske regler, der forudsætter, at der ansøges før en aktivitet iværksættes.

9 Sune Troels Poulsen (2015), s. 125, der bl.a. henviser til dommen T-177/07 i sagen Mediaset SpA mod Kommissionen. Sagen handlede om et tilskud fra den italienske stat til anskaffelse af digitale dekodere, idet Italien inden udgangen af 2006 alene ville udsende tv-transmissioner digitalt. Kommissionen fandt, at tilskuddet udgjorde statsstøtte til fordel for »digitale jordbaserede selskaber, der udbyder betalings-tv navnlig »pay-per-view«-tjenester, og kabel-tv-leverandører, der udbyder digitale betalings-tv-tjenester«. Kommissionen traf afgørelse om at kræve tilbagesøgning af den udbetalte støtte, der var erklæret uforenelig med fællesmarkedet, og som var tildelt ulovligt. Retten var enig med Kommissionen.

Ovenstående skal ikke forstås således, at det ikke også efter dansk ret, ofte kan være en god ide, at spørge på forhånd. Pointen er alene, at det som udgangspunkt ikke påvirker den efterfølgende retlige vurdering, om man har spurgt på forhånd eller ej.

Sådan er det ikke i statsstøttereglerne. Her er der i henhold til traktatens artikel 108, stk. 3 en pligt til at anmelde en påtænkt statsstøtte til Kommissionen medmindre den er omfattet af en undtagelse fra anmeldelsespligten i fx gruppefritagelsesforordningen:

»Traktatens artikel 108, stk. 3. Kommissionen skal underrettes så betids om enhver påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, at den kan fremsætte sine bemærkninger hertil. Er Kommissionen af den opfattelse, at det påtænkte er uforeneligt med det indre marked i henhold til artikel 107, iværksætter den uopholdeligt den i stk. 2 fastsatte fremgangsmåde. Den pågældende medlemsstat må ikke gennemføre de påtænkte foranstaltninger, før den nævnte fremgangsmåde har ført til endelig afgørelse.«

Det fremgår også af de afgørelser fra Kommissionen, der er nævnt i kapitel 1.1, at det er et centralt udgangspunkt for Kommissionens vurdering af sagerne, om der er sket forudgående anmeldelse. Hvis en støtte ikke er blevet anmeldt, vurderer Kommissionen stadig dens forenelighed med det indre marked. Forenelighedsvurderingen påvirkes ikke af, at støtten ikke er anmeldt, men selv hvis Kommissionen måtte komme frem til, at den konkrete støtte er forenelig, og støtten derfor ville have kunnet gives uden problemer, hvis anmeldelseskravet havde været overholdt, så vil kommunen blive pålagt at kræve renterne af støtten tilbagebetalt, fordi støtten blev givet i strid med anmeldelskravet, og derfor var ulovlig statsstøtte. Jeg vender tilbage til håndteringen af ulovlig støtte i kapitel 6.1.

Det generelle krav i traktaten om forudgående anmeldelse er imidlertid ikke den eneste grund til, at det inden for statsstøttereglerne som udgangspunkt er meget vanskeligt at bede om »tilgivelse«. Der stilles på en række områder krav til de procedurer, der går forud for at en støtte gives, eller til de procedurer, der skal følges, hvis man skal kunne dokumentere, at der ikke er tale om statsstøtte (at der ikke er givet en fordel). Det gælder fx kontrakter vedrørende tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, kommuners salg af fast ejendom, garantier og tildeling af de minimis-støtte.

Det er fx ikke tilstrækkeligt for, at støtte er omfattet af en af de to minimis-forordningener, at størrelsen af støtten ligger under tærskelværdien. Der skal også gives virksomheden en skriftlig meddelelse om det potentielle

støttebeløb med oplysning om, at støtten er de minimis-støtte, og inden støtten ydes, skal der indhentes en skriftlig erklæring fra virksomheden om anden de minimis-støtte, som virksomheden måtte have modtaget (se kapitel 4.1).

Når der er tale om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, er det blandt andet en forudsætning, at kommunen har overdraget virksomheden at udføre tjenesteydelsen ved en »akt«.

I forhold til dansk ret er kommunerne på visse områder vant til procedurerekrav. Det gælder fx i forhold til kommuners salg af fast ejendom, hvor der i dansk ret også er regelsæt, der pålægger kommunen at følge bestemte procedurer i forbindelse med salget. Salg af fast ejendom skal således som udgangspunkt ske efter et forudgående udbud, medmindre de særlige undtagelser i bekendtgørelsen om udbud ved kommuners salg af fast ejendom finder anvendelse.

Ved indgåelse af kontrakter om fx køb af varer, tjenesteydelser eller byggeanlægsopgaver, vil der som udgangspunkt også (afhængigt af kontraktens størrelse og indhold), være et krav om, at kommunen skal følge EU-udbudsreglerne. Jeg kommer nærmere ind på statsstøttereglernes betydning i forbindelse med salg af fast ejendom og kontraktindgåelse i kapitel 3.2.

En anden problemstilling, der knytter sig til spørgsmålet om »tilgivelse« på statsstøtteområdet, er, at virkningen af, at en støtte ikke bliver godkendt, i udgangspunktet er anderledes end efter dansk ret. De risici der knytter sig til en manglende godkendelse er således langt større. I forhold til kommunalfuldmagtsreglerne vil fokus som udgangspunkt være på at sikre fremadrettet korrekt adfærd, hvis tilsynsmyndighederne måtte komme frem til, at en konkret støtte ikke var lovlig.¹⁰

I sagen nævnt ovenfor vedr. Brøndby Kommunes leje af en del af Brøndby Stadion blev sagen sendt tilbage til Statsforvaltningen, og der blev derfor ikke i udtalelsen fra ministeriet taget stilling til spørgsmålet.. I sagen nævnt i kapitel 1.1 vedrørende Viborg Kommunes salg af navneretten til Viborg Stadion, fremgik det heller ikke af den offentliggjorte udtalelse fra statsforvaltningen, hvilket efterspil sagen fik, herunder om en del af betalingen fra Energi Viborg A/S blev tilbagebetalt af fodboldklubben.

¹⁰ Se fx en udtalelse fra 1996 fra Indenrigsministeriet vedrørende lovligheden af et tilskud fra Københavns Kommune til Foreningen Montmartre til etableringen af Den selvejende institution Montmartre, hvor ministeriet kom frem til, at kommunen ikke lovligt havde kunnet yde tilskuddet, men at ministeriet ikke ville foretage sig yderligere i sagen, da tilskuddet var ydet, ministeriets udtalelse af 8. marts 1996, sagsnummer 1994/1130/101-6.

Der er dog også eksempler i tilsynspraksis på, at det kommunale tilsyn har krævet forhold lovliggjort.¹¹

I forhold til statsstøttereglerne er det klare udgangspunkt, at den fulde støtte skal tilbagebetales, hvis Kommissionen når frem til, at støtten er uforenelig med det indre marked. Det er således en central pointe, at der ikke må være et element af støtte tilbage hos virksomheden, og at der derfor skal gøres op med støtten tilbage i tid. Derved bliver risiciene ved at give en støtte, som er ulovlig, fordi den skulle have været anmeldt, som udgangspunkt langt større inden for statsstøttereglerne end i dansk ret – både for virksomheden og for kommunen.

Dette forhold blev der imidlertid ændret på i 2000, med indførelsen af konkurrencelovens § 11 a, der betyder, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan give påbud om, at ulovlig støtte – det vil sige støtte, der ikke har hjemmel i skreven ret eller kommunalfuldmagtsreglerne – skal tilbagebetales. Reglen i sin nuværende udformning er optrykt til sidst i bogen.

Det nærmere indhold af konkurrencelovens § 11a, og den praksis, der har været i forhold til reglens anvendelse er beskrevet i kapitel 6, da reglen kun finder anvendelse på støtte, der er ulovlig i henhold til dansk ret. I forhold til sager ved det kommunale tilsyn eller i ministerierne, forudsætter reglens anvendelse enten at tilsynsmyndigheden oversender sagen til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, med henblik på at de kan vurdere om § 11 a finder anvendelse, eller at der klages til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.

11 Se fx udtalelsen fra Statsforvaltningen fra 2016 vedrørende Kolding Kommunes overdragelse af aktier, beskrevet i kapitel 1.1. Se også Social- og Indenrigsministeriets udtalelse af 28. september 2015 vedrørende Århus Kommunes byggeri af et nyt multimediehus (Dokk1), hvor Århus Kommune blev pålagt enten at anvende de 10.000 m² i overkapacitet til »varetagelse af kommunale opgaver eller, så vidt dette er muligt, at sælge arealet til markedsprisen«. Alternativt at udleje til markedspris, indtil det kan sælges til markedsprisen.